

UCHWAŁA NR XXV/197/26
RADY MIEJSKIEJ ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO

z dnia 23 marca 2026 r.

w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich realizowanych w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) , art. 17 ust. 2 pkt 2a, art. 50 ust. 6, ust. 6a oraz ust. 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302) uchwała się, co następuje:

§ 1. Ustala się szczegółowe warunki przyznawania, wymiar, zakres oraz sposób rozliczania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich realizowanych w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 – Moduł I, zwanego w dalszej części „Programem Rządowym”.

§ 2. 1. Pomoc w formie usług sąsiedzkich organizowanych w ramach Programu Rządowego przysługuje mieszkańcom miasta Aleksandrów Kujawski, którzy spełniają niżej wymienione warunki:

- 1) ukończyli 60 lat i więcej;
- 2) mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia;
- 3) są samotne lub
- 4) zamieszkują z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia z uwagi na chorobę przewlekłą lub pracę zawodową.

2. Pierwszeństwo w przyznawaniu pomocy w formie usług sąsiedzkich organizowanych w ramach Programu Rządowego przysługuje osobom samotnym w rozumieniu ust. 5 pkt 1.

3. Pozostałe wnioski będą rozpatrywane zgodnie z kolejnością zgłoszeń.

4. W ramach Programu Rządowego Gmina Miejska Aleksandrów Kujawski będzie mogła objąć pomocą maksymalnie 40 osób, przyznając każdej z nich nie więcej niż 30 godzin usług w miesiącu.

5. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) osoba samotna - osobę samotnie gospodarującą, niepozostającą w związku małżeńskim i nieposiadającą wstępnych ani zstępnych (tj. rodziców, dzieci, wnuków) zarówno w Aleksandrowie Kujawskim, jak i na terenie kraju czy poza jego granicami;
- 2) zamieszkanie w najbliższej okolicy - zamieszkiwanie w najbliższym sąsiedztwie osoby na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie.

§ 3. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wykaz czynności realizowanych w ramach usług sąsiedzkich określono w Załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Usługi sąsiedzkie realizowane w ramach Programu Rządowego organizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim.

2. Usługi sąsiedzkie świadczone są w granicach administracyjnych miasta Aleksandrów Kujawski, w miejscu zamieszkania usługobiorcy.

3. Usługi sąsiedzkie przyznawane są na podstawie:

- 1) wniosku osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, bądź za ich zgodą na wniosek innej osoby;
- 2) rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania usługobiorcy, w którym pracownik określił niezbędny zakres usług do wykonania w ramach limitu godzin do wykorzystania.

4. Przyznanie lub odmowa pomocy w formie usług sąsiedzkich następuje w drodze decyzji administracyjnej.

5. Decyzja o przyznaniu usług sąsiedzkich określa okres przyznania usług, liczbę godzin przyznanych w miesiącu, zakres oraz miejsce świadczenia usług.

6. Osoba, której przyznano wsparcie w postaci usług sąsiedzkich nie ponosi za to odpłatności.

7. W przypadku realizacji usług sąsiedzkich rozplanowanie dziennego limitu godzin powinno uwzględniać godziny podania posiłków i niezbędne potrzeby osoby, na rzecz której wykonywane będą usługi.

8. Usługi sąsiedzkie nie mogą być realizowane w tym samym czasie co pozostałe przyznane danej osobie usługi opiekuńcze bądź usługi asystenckie lub inne finansowane ze środków publicznych.

9. Usługi sąsiedzkie realizator Programu Rządowego zleci w formie umów cywilnoprawnych osobom wskazanym przez jego uczestnika.

10. Realizacja i rozliczanie wykonywanych usług sąsiedzkich odbywać się będzie w formie papierowej i/lub elektronicznej.

§ 5. 1. Minimalne wymagania wobec osoby wykonującej usługi sąsiedzkie:

- 1) jest osobą pełnoletnią;
- 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której mają być świadczone usługi sąsiedzkie;
- 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której mają być świadczone usługi sąsiedzkie;
- 4) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
- 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie w rozumieniu § 2 ust. 5 pkt 2;
- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim.

2. W przypadku, gdy osoba wskazana przez uczestnika do wykonywania usług sąsiedzkich nie posiada ukończonego szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, organizację szkolenia zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim.

3. Osoba wykonująca usługi sąsiedzkie zobligowana jest do przekazywania do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim wypełnionej karty usług, na podstawie której będzie rozliczana z wykonanych usług oraz przedkładania jej niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Aleksandrów Kujawski.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym

Przewodniczący Rady
Miejskiej Aleksandrowa
Kujawskiego

Andrzej Sobieszczyk

Załącznik do Uchwały - w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich realizowanych w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026

Wykaz czynności wykonywanych w ramach usług sąsiedzkich

1. Zapewnienie posiłku

- 1) Przygotowywanie bieżących posiłków wyłącznie dla osoby objętej opieką (w tym minimum jednego gorącego) oraz, jeśli zachodzi taka konieczność, posiłków na pozostałą część dnia, z uwzględnieniem zalecanej diety i z zachowaniem dbałości o higienę.
- 2) Pomoc w spożywaniu posiłku lub karmienie podopiecznego.
- 3) Dokonywanie bieżących zakupów niezbędnych artykułów spożywczych ze środków finansowych osoby, dla której są świadczone usługi, w sklepach położonych najbliżej jej miejsca zamieszkania.
- 4) Dostarczanie obiadu z wyznaczonego punktu gastronomicznego.

2. Czynności higieniczno- pielęgnacyjne

- 1) Utrzymanie higieny osobistej: toaleta poranna, kąpiel, mycie ciała w łóżku (dotyczy osób całkowicie leżących), czesanie, obcinanie paznokci, golenie.
- 2) Pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych (w tym zmian pampersa/pieluchomajtek).
- 3) Pomoc w ubieraniu się, zmiana odzieży, bielizny osobistej.
- 4) Słanie łóżka, zmiana pościeli.
- 5) Układanie w łóżku i pomaganie przy zmianie pozycji.

3. Czynności gospodarcze

- 1) Przynoszenie opału, wody, palenie w piecu, wynoszenie popiołu.
- 2) Utrzymanie w czystości najbliższego otoczenia odbiorcy usług z wyłączeniem ciężkich prac porządkowych (sprzątanie przy użyciu sprzętu zmechanizowanego) oraz utrzymanie w czystości urządzeń sanitarnych. W zakres wchodzi maksymalnie trzy pomieszczenia: pokój podopiecznego, kuchnia, toaleta.
- 3) Utrzymanie w czystości naczyń stołowych i kuchennych, z których korzysta podopieczny.
- 4) Pranie w pralce bielizny osobistej, odzieży i bielizny pościelowej podopiecznego.
- 5) Prasowanie drobnej odzieży podopiecznego.
- 6) Mycie okien, zmiana zasłon i firan maksymalnie raz w roku (maksymalnie trzy pomieszczenia: pokój podopiecznego, kuchnia, toaleta) tylko w przypadku osób samotnie zamieszkujących w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej.

4. Zapewnienie kontaktów z otoczeniem

- 1) Dokonywanie opłat związanych z utrzymaniem mieszkania ze środków finansowych odbiorcy usług, w punktach opłat położonych najbliżej jego miejsca zamieszkania.
- 2) Ustalanie wizyt lekarskich i towarzyszenie w nich, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
- 3) Zakup leków i środków higienicznych ze środków finansowych odbiorcy usług, w aptecce położonej najbliżej jego miejsca zamieszkania.
- 4) Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- 5) Zapewnienie w razie potrzeby kontaktu z pielęgniarką środowiskową i/lub pracownikiem socjalnym.
- 6) Zapewnienie dostępu do książek, prasy.

7) Zachęcanie do czynnego uczestniczenia w zajęciach codziennej egzystencji.

UZASADNIENIE

Diagnoza potrzeb w zakresie wsparcia osób w wieku senioralnym zamieszkujących na terenie miasta Aleksandrów Kujawski wskazuje na konieczność podejmowania skutecznych działań mających na celu wsparcie seniorów ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Organizacja usług sąsiedzkich ma zapewnić seniorom wsparcie społeczne i wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Udzielenie wsparcia w ramach usług sąsiedzkich przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia, ma na celu gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich adresowane są do osób samotnych w wieku 60 lat i więcej, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są ich pozbawione lub rodzina i osoby bliskie nie mogą im zapewnić takiej pomocy. Usługi sąsiedzkie mogą być realizowane samodzielnie lub jako uzupełnienie standardowych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Pozyskanie środków finansowych ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej umożliwi uruchomienie usług sąsiedzkich i objęcie wsparciem najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego miasta.

Przystąpienie do Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – Moduł I obliguje Gminę do przyjęcia uchwały i podjęcia działań na rzecz seniorów w postaci usług sąsiedzkich.